

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/6946

GK=169

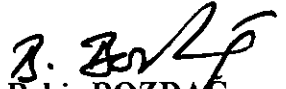
Sayı : B.02.0.004/1154
Konu : Soru önergesi

16/08/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İğdır Milletvekili Sinan Oğan tarafından şahsıma yöneltilmiş olan 7/6946 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Başbakan Yardımcısı

EK:
Soru önergesi cevabı (4 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Önergeyi Veren Milletvekili : Sinan Oğan

Iğdır Milletvekili

Önerge esas No : 7/6946

CEVAP

Türkiye Cumhuriyeti her zaman yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın ve akrabalarımızın yanında olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın ve akrabalarımızın yaşadığı sorunlardan diplomasi faaliyetleriyle çözüleceklerin dışındaki sorunları takip etmek ve çözüm üretmek; soydaş ve akraba topluluklar ile sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bu topluluklara yönelik faaliyet ve hizmetleri bir plan dahilinde yürütmek ve yabancı uyruklu öğrencilere yönelik çalışmalara dair kurumlar arasında koordinasyonu sağlanmak amacıyla 24/03/2010 tarihli ve 5978 sayılı Kanunla **Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı**'ni kurduk. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, nerede bir vatandaşımız, nerede bir soydaşımız ve nerede bir akrabamız varsa orada olmayı, onlarla ilgilenmeyi ve onların sorunlarına çözümler üretmeyi kendisine temel prensip edinmiştir. Başkanlık, bu çerçevede Kanunla verilen görevleri başarıyla yerine getirmiş ve bundan sonra da yerine getirmeye devam edecektir.

1992 yılında kurulan **Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı**, gelişen ve büyüyen Türkiye'nin dış politikadaki hedefleri doğrultusunda yeniden yapılandırılmış ve bu amaçla 24/10/2011 tarihli ve 656 sayılı "Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" çıkarılmıştır. Kurumun adı **Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı** (TİKA) olarak değiştirilmiş ve kurum yeniden yapılandırılmıştır. TİKA Başkanlığı, işbirliğinde bulunulması hedeflenen ülkelerde eğitim, sağlık, kültür ve alt yapı çalışmalarını gerçekleştirmek; kamu yönetimi, hukuk, eğitim, kültür ve diğer sosyal alanlardaki işbirliğini güçlendirmek; yurtdışında kültürel işbirliği programları yürütmek ve gerektiğinde Türk kültürüyle ilgili faaliyet gösteren merkezlerle işbirliği yapmak; ayrıca işbirliğinde bulunulması hedeflenen ülkelerin yanı sıra, özellikle tarihi,

coğrafi, sosyal ve kültürel bağlarımızın bulunduğu ülkelere, ilgili ülkenin kalkınmışlık düzeyine bakılmaksızın, teknik katkı ve destekte bulunmak ve 656 sayılı KHK'da sayılan diğer görevleri yerine getirmek amacıyla pek çok çalışmayı başarıyla sürdürmüş olup bundan sonra da aynı başarı ile devam ettirecektir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, dinimize ait değerlerin öğretilmesi ve yurtdışındaki vatandaşlarımızın bu noktadaki ihtiyaçlarını karşılamak için çok ciddi adımlar atıyor ve atmaya da devam edecektir. Bu doğrultuda din hizmetleri müşavirlik ve ataşelikleri, yurtdışındaki vatandaş ve soydaşlarımızın, islam dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işlerini yürütmek, din konusunda her türlü vasıttan yararlanarak onları aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek; hastane, hapishane ve benzeri yerlerdeki vatandaş ve soydaşlarımızın dinî ve manevî ihtiyaçları ile ilgilenmek; görev bölgesindeki vatandaş ve soydaşlarımızın dinî ve millî kültürümüze bağlılıklarını devam ettirmek için özel programlar hazırlamak ve uygulamak vb. görevleri yürütmektedir. Bu görevlerin başarı ile yürütebilmesi için vatandaş ve soydaşlarımızın bulunduğu ülkelerde Büyükelçiliklerimiz nezdinde din hizmetleri müşavirlikleri, başkonsolosluklarımız nezdinde de din hizmetleri ataşelikleri olarak teşkilatlanmış olan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 56 olan yurt dışı (Müşavir, ateşe, koordinatör) kadro sayısı 131'e yükseltilmiştir. Din görevlisi olarak da 1.500 personelimiz yurtdışında görev yapmaktadır. Özellikle Ramazan aylarında ülkelere talep olması halinde ek görevlendirme yapılarak daha fazla din görevlisi de görev yapabilmektedir.

Ayrıca, Diyanet İşleri Başkanlığı'nca Dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan Türk Gençlerine Türk kültürünün anlatılması için çeşitli dil ve lehçelerde kitaplar bastırılarak yurtdışına gönderilmiştir.

Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmaya, Türkiye'nin diğer dünya ülkeleri ile dostluğunu geliştirmeye, kültürel alışverişini artırmaya katkıda bulunmak; bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve dokümantasyonu dünyanın istifadesine sunabilmek, bunlardan yararlanmak; Türk dili, kültürü ve sanatı konularında eğitim almak isteyenlere yurt dışında gereken hizmeti verebilmek ve yurt dışında Kültür Merkezleri ve tanıtım faaliyetini daha etkin ve verimli, sektörlerle işbirliği halinde yürütecek şirketler kurmak amacıyla 05.05.2007 tarihli ve 5653 sayılı Kanun'la yeni anlayışın bir ürünü olan **Yunus Emre Vakfı**'nı kurduk. Yunus Emre Vakfına bağlı olarak kurulan Yunus Emre Enstitüsü, Kanunun amaçlarını gerçekleştirmek üzere eğitim ve öğretim faaliyetleri ile

bilimsel araştırma ve uygulamaları yürütmektedir. Enstitü, yurt dışında çeşitli ülkelerde kültürümüzü ve dilimizi ayakta tutacak olan Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri'ni açmaktadır. Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri, hem vatandaşlarımıza hem istekte bulunan yabancılara Türkçeyi öğretmekte, Türk kültürüne dair konferans ve seminerler vb. organizasyonlar düzenlemekte, vatandaşlarımızın ve onların çevresinde yaşayan kişilerin yararlanabileceği büyük kütüphaneler kurmaktadır. Şuanda 26 ülkede Yunus Emre Türk Kültür Merkezi kurulmuştur. Yeni başlamış olan bu sürecin devam ettirilerek daha pek çok ülkede Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri'nin açılması planlanmaktadır.

Türk dili konuşan ülkelerin kültür ve sanat alanlarında işbirliğini sağlayan **Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi (TÜRKSOY)**, 1993 yılında Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan arasında imzalanan anlaşma ile kurulmuştur. TÜRKSOY teşkilatının ev sahibi ülkesi Türkiye Cumhuriyeti olup yönetim merkezi Ankara'dadır. Teşkilatın 16-17 Ekim 2009 tarihlerinde düzenlenen 26. dönem toplantısında TÜRKSOY'un açılımı "**Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı**" olarak değiştirilmiştir. TÜRKSOY, Türk dili konuşan halklar ve ülkeler arasında dostane ilişkiler kurarak, ortak Türk kültürünü, dilini, tarihini, sanatını, gelenek ve göreneklerini araştırarak ortaya çıkarmayı, geliştirmeyi, korumayı, gelecek kuşaklara aktarmayı ve bunları kalıcı kılmayı; Türk kültürünün sevgi, hoşgörü ve akılcılık ilkelerine dayandığının bilinci içinde, Türk kültürünün uluslararası düzeyde benimsenmesi ve yaygınlaştırılmasına çalışmayı, bu yolda uygarlığa, dünya barışına ve insan haklarına hizmet etmeyi amaçlamaktadır.

Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA)'nin kurulmasını sağladık. Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan arasında imzalanan anlaşmaya dayanan ve köklerini derin tarihi ve insani bağlardan alan kardeşliğin somut bir yansıması olan **TÜRKPA** 21 Kasım 2008 tarihinde kurulmuş olup çalışmalarını aktif bir şekilde yürütmektedir. Asamble, Türk Dili konuşan ülkelerin arasındaki ilişkilerin daha da ileriye götürülmesine ve pekiştirilmesine vesile olmaktadır. TÜRKPA'nın 3. Genel Kurul toplantısı Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te 14-15 Haziran 2012 tarihlerinde gerçekleştirilmiş olup toplantıda TÜRKPA 4. Genel Kurulu'nun 2013 yılı mayıs ayında Ankara'da yapılması kararlaştırılmıştır.

Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (Türk Konseyi - TDİK)'nin kurulmasını sağladık. Kurucu üyeleri arasında yer aldığımız Konsey, Türk dili konuşan

lkeler arasında kapsamlı işbirliğini teşvik etmek amacı ile uluslararası bir örgüt olarak 2009 yılında kurulmuştur. Türk Konseyi kapsamındaki işbirliği, ye ülkeler arasındaki ortak tarih, kültür, kimlik ve Türk dili konuşan halkların dil birliğinden kaynaklanan özel dayanışma temelinde inşa edilmektedir. Türk Konseyi'nin faaliyetleri İstanbul'da yerleşik Sekretarya tarafından koordine edilmekte ve desteklenmektedir. Türk Konseyi aynı zamanda Türk Dili Konuşan lkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA), Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) ve Türk Akademisi gibi mevcut işbirliği mekanizmaları için bir şemsiye kuruluş işlevi görmektedir.

Türkiye ile Kazakistan'ın öncülüğünde 2010 yılında **Türk Akademisi** kurulmuştur. Akademi, Türkiye, Kazakistan, Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ile başka devletlerdeki Türk topluluklarının ortak kültürel değerlerinin ve bu değerlerin temelindeki Türkçenin bilimsel açıdan uluslararası düzeyde incelenmesine ve ortak kültür politikaları oluşturulmasına katkıda bulunacaktır.

Hkmetimiz döneminde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarımız, sivil toplum kuruluşlarımız ve yurt dışındaki temsilciliklerimiz vasıtasıyla yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın, akrabalarımızın yanında olmaya; onların sorunlarına zamanında ve etkin çözümler üretmeye, tarihi ve kültürel değerlerini korumaları ve geliştirmeleri konusunda hep destek olduk ve olmaya devam edeceğiz.

Türkiye'nin yurtdışında yaşayan vatandaşlarına, soydaşlarına ve akrabalarına dönük hizmetleri sadece Bakanlığıma bağlı kuruluşlarca yürütülmemektedir. Söz konusu hizmetler, başta Dışışleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve ilgili diğer Bakanlıklar olmak üzere başkaca kamu kurum ve kuruluşları tarafından da yürütülmektedir.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza, soydaşlarımıza ve akrabalarımıza yönelik olarak gerek Bakanlığımız gerek diğer Bakanlıklar gerekse Devletin diğer kurum ve kuruluşlarının hkmetimiz döneminde yaptıkları bütün hizmetleri bir soru önergesinin cevabına sığdırmak mümkün değildir. Yapılan hizmetlerin tamamı ilgili Bakanlıkların ve ilgili kurum ve kuruluşların yıllık faaliyet raporlarında detaylı olarak yer almakta ve bu raporlar kurum ve kuruluşların resmi internet sitelerinde herkesin kullanıma açık tutulmaktadır.